

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 7Csp/122/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8216206055
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Lajoš
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2020:8216206055.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Romanom Lajošom, v spore žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, zastúpený JUDr. Oskar Chnápko, advokát, Komenského 3, 974 01 Banská Bystrica, proti žalovanému: Z. U., J. XX.X.XXXX, H. XX/XX, H., o zaplatenie 719,85 Eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý žalobcovi zaplatiť sumu 562,09 Eur s úrokom z omeškania v sume 87,91 Eur a úrokom z omeškania vo výške 5,25% ročne zo sumy 562,09 Eur za obdobie od 9.11.2016 do zaplatenia, to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

Žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Právny predchodca žalobcu, Poštová banka a.s., Dvořákovo nábřeží 4, 811 02 Bratislava (ďalej len „právny predchodca žalobcu“) sa žalobou doručenou súdu 14.11.2016 domáhal od G. U., nar. XX.X.XXXX, H.Á. XX/XX, XXX XX H. (ďalej len „právna predchodkyňa žalovaného“) zaplatenia sumy 719,85 Eur, dlžných úrokov v sume 743,65 Eur, zmluvného úroku vo výške 25,5% ročne zo sumy 719,85 Eur od 8.11.2016 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5,25% ročne zo sumy 719,85 Eur od 8.11.2016 do zaplatenia, poplatkov v sume 15,04 Eur ako aj náhrady trov konania.

2. Žalobu odôvodnil skutočnosťou, že medzi právnym predchodcom žalobcu v právnom postavení veriteľa a právnou predchodkyňou žalovaného v právnom postavení dlžníka bola 31.1.2013 uzavretá zmluva o úvere číslo XXXXXXXXXXX (ďalej len „zmluva o úvere“). Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli o. i. Všeobecné obchodné podmienky a Obchodné podmienky pre úver. Na základe zmluvy o úvere bol právnej predchodkyňi žalovaného poskytnutý zo strany právneho predchodcu žalobcu úver vo výške 1.000,- Eur. Právna predchodkyňa žalovaného neplnila úver riadne a včas a preto v dôsledku omeškania s plnením úveru, právny predchodca žalobcu vyhlásil úver za predčasne splatný podľa § 565 Občianskeho zákonníka. V dobe od uzatvorenia zmluvy po vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru právna predchodkyňa žalovaného splatila svoj záväzok len čiastočne. Vo vzťahu k jednotlivým platbám právnej predchodkyne žalovaného bolo poukazované na listinu „Aktuálny stav úveru“ vyhotovenú k 31.8.2015. Po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru právna predchodkyňa žalovaného dlžnú sumu úveru neuhradila a to ani z časti.

3. Právna predchodkyňa žalovaného sa k žalobe, ktorá jej bola účinne doručená do vlastných rúk 18.1.2017 písomne nevyjadrila. Žalovaný v podaní z 27.11.2018 poukázal na nekalé praktiky právneho predchodcu žalobcu, ktorý poskytol úver osobe, u ktorej nebol predpoklad schopnosti jeho splácania a

teda si nesplnil základnú povinnosť overiť si schopnosť splácať poskytnutú pôžičku. V čase uzavretia zmluvy bola jeho matka vdova, ktorej príjem pozostával iba z dôchodku 250 - 280,- Eur mesačne, bývala v samostatnej časti domu, v ktorom znášala sama náklady na bývanie stravu a zdravotnú starostlivosť. Tvrdil tiež, že jeho matka nemohla rozumieť ani obchodným podmienkam, na základe ktorých jej bol úver poskytnutý. Stotožňoval sa so závermi rozsudku tunajšieho súdu vydaného 6.2.2018 v danej veci.

4. Dňa 13.3.2017 bol súdu doručený návrh na zmenu subjektu na strane žalobcu podľa § 80 ods. 1 Civilného sporového poriadku, v ktorom právny predchodca žalobcu oznámil postúpenie pohľadávky na žalobcu, čo preukazoval pripojenou zmluvou o postúpení pohľadávok č. II/2017 z 9.2.2017. Súčasťou návrhu bol aj súhlas žalobcu s jeho vstupom do konania z dôvodu, že po začatí konania došlo k prevodu práva postúpením pohľadávky. Tunajší súd uznesením č. k. 7Csp/122/2016-59 z 24.5.2017 návrhu na zmenu na strane žalobcu vyhovel dospejúc k záveru, že po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prevod práv. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 23.6.2017.

5. Súd vo veci bez nariadenia pojednávania 6.2.2018 verejne vyhlásil rozsudok, ktorým žalobu v celom rozsahu zamietol a právnej predchodkyňi žalovaného voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznal z dôvodu premlčania žalovanej pohľadávky, pri posúdení ktorého súd prihliadal na medzičasom zrušené ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 1.5.2014 do 26.9.2018, podľa ktorého bol súd aj bez námietky strany sporu povinný prihliadať na nemožnosť uplatnenia práva a oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával. Rozsudok bol na odvolanie žalobcu zrušený uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 9Co/17/2019-125 z 19.2.2019 pre procesnú vadu v podmienkach konania, keď bolo zistené, že ku dňu vyhlásenia rozsudku okresného súdu (6.2.2018) došlo už po úmrtí právnej predchodkyne žalovaného (8.1.2018), ktorým došlo k strate jej právnej subjektivity.

6. Po vrátení veci odvolacím súdom vyčkal tunajší súd na skončenie dedičského konania po právnej predchodkyňi žalovaného. Z uznesenia tunajšieho súdu sp. zn. 5D/20/2018 z 31.7.2019 bolo zistené, že čistá hodnota majetku právnej predchodkyne žalovaného činila 3.499,86 Eur, pričom všetky aktíva dedičstva (zostatok na osobnom účte č. N. vo výške -0,14 Eur s príslušenstvom a podiely na rodinnom dome č. s. 50 s prísl. v k.ú. H. vedeného na LV č. XX na C KN č. XXX/X pod B1 v 1-ine ako aj na parcele v intraviláne v k.ú. H., vedenej na LV č. XX C KN č. XXX/X pod B 1 v 1-ine) nadobudol na základe schválenej dohody dedičov o vyporiadaní majetku poručiteľa žalovaný bez povinnosti z dedičstva vyplatiť ustupujúcich dedičov. Nadväzne na toto zistenie súd uznesením č.k. 7Csp/122/2016-145 z 19.12.2019 podľa § 63 ods. 1 a 2 C.s.p. rozhodol, že na strane žalovaného pokračuje v konaní s Z. U., nar. XX.X.XXXX, H. XX/XX, XXX XX H. ako právnym nástupcom po G. U., nar. XX.X.XXXX, zomrelej X.X.XXXX.

7. Na prejednanie veci súd vykonal dňa 25.2.2020 pojednávanie, ktoré pre poskytnutie príležitosti stranám na doplnenie dôkazov a neprítomnosť žalovaného odročil na 1.4.2020, termín ktorý bol následne zrušený z dôvodu preventívno-hygienických opatrení na zabránenie šírenia vírusovej infekcie COVID-19 ako aj s prihliadnutím na nesúhlas právneho zástupcu žalobcu konať na nariadenom pojednávaní v jeho neprítomnosti. Po márnom uplynutí lehoty určenej žalobcovi výzvou z 25.2.2020 (doručenou mu 26.2.2020) na doplnenie dokazovania dňa 12.3.2020 a vzhľadom na nesúhlas žalobcu s konaním na pojednávaní v jeho neprítomnosti súd s prihliadnutím na pretrvávajúcu potrebu opatrení na zabránenie šírenia vírusovej infekcie COVID-19 dospel k záveru, že vo veci možno rozhodnúť aj postupom podľa § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku, v zmysle ktorého pojednávanie v spotrebiteľských sporoch nie je potrebné nariaďovať ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000,- Eur. Keďže žalovaná pohľadávka uvedenú sumu nepresahovala a dosiaľ vykonané dokazovanie umožňovalo prijať vo veci meritórne rozhodnutie, súd oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu najmenej 5 dní pred vyhlásením rozsudku, konkrétne dňa 8.4.2020 a následne vo veci rozhodol.

8. Vo veci bolo vykonané dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisu a listinnými dôkazmi do neho predloženými, hlavne so žalobou z 8.11.2016, zmluvou o úvere „Dostupná pôžička“ z 30.1.2013, obchodnými podmienkami pre úver „Dostupná pôžička“ účinnými od 19.7.2012, všeobecnými obchodnými podmienkami právneho predchodcu žalobcu účinnými od 23.6.2012, výzvou na úhradu dlžnej sumy z 30.10.2013, sadzobníkom poplatkov platným od 1.1.2013, výstupom z bankového

informačného systému označeného ako „Aktuálny stav úveru“ vyhotoveného k 31.8.2015, návrh na zmenu žalobcu z 1.3.2017, zmluvou o postúpení pohľadávok č. F. s prílohami z 9.2.2017, uznesením č. k. 7Csp/122/2016-59 z 24.5.2017, rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 7Csp/122/2016-67 zo 6.2.2018, odvolaním žalobcu z 20.3.2018, vyjadrením žalovaného z 27.11.2018, vyjadrením žalobcu z 15.1.2019 s pripojeným reportom z úverového registra z 12.2.2019, uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 9Co/17/2019-125 z 19.2.2019, uznesením sp. zn. 5D/20/2018 z 31.7.2019 a uznesením č. k. 7Csp 122/2016-145 z 19.12.2019.

9. Zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX z 30.1.2013 uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu a právnou predchodkyňou žalovaného súd zistil, že právnej predchodkyňi žalovaného bol poskytnutý bezúčelový úver vo výške 1.000,- Eur s úrokovou sadzbou 25,50% ročne, výškou mesačnej splátky 95,- Eur, celkovou výškou nákladov 172,47 Eur, dátumom konečnej splatnosti 20.1.2014, dátumom prvej platby do 20.2.2013, dátumom ďalšej platby k 20. dňu v mesiaci, počtom splátok: 12, priemernou RPMN 40,60% a RPMN: 39,35%.

10. V zmysle bodu 3.2 zmluvy, právne vzťahy neupravené zmluvou sa riadia Všeobecnými obchodnými podmienkami, Obchodnými podmienkami pre úver - dostupná pôžička, Sadzobníkom poplatkov. Podľa časti III, bodu 3.3 písm. a) Všeobecných obchodných podmienok, ak dôjde k porušeniu akejkoľvek zmluvnej povinnosti alebo dohody zo strany Klienta alebo ak omeškanie Klienta s plnením splátok dohodnutých v Zmluve o úvere trvá viac ako 10 (desať) dní; je Banka oprávnená postupovať podľa bodu 3.12 tejto časti VOP, v zmysle ktorého písm. b) je oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t.j. požadovať splatenie Pohľadávky Banky zo Zmluvy o úvere pred termínom konečnej splatnosti. Klient je povinný splatiť Pohľadávku Banky v lehote, ktorú Banka určí v oznámení doručenom Klientovi.

11. V zmysle časti VI. bodu 6.2 obchodných podmienok pre úver - dostupná pôžička ak klient je v omeškaní s platením čo i len jednej splátky v pnej, resp. v čiastočnej výške alebo poskytol banke nepravdivé údaje, alebo na majetok dlžníka bol vyhlásený konkurz, alebo exekúcia, alebo klient zomrel, je banka oprávnená požadovať predčasné splatenie celej istiny úveru vrátane príslušenstva.

12. Podľa časti II bodu 3.4 predložených všeobecných obchodných podmienok pri doručovaní písomností v poštovom styku sa písomnosti považujú za doručené v tuzemsku tretí deň a v cudzine siedmi deň po ich odoslaní ak nie je preukázaný skorší termín doručenia, a to aj vtedy, ak sa adresát o tejto skutočnosti nedozvie alebo zásielka sa vráti ako nedoručená. Pokiaľ nie je dohodnuté inak Banka zasiela písomnosti v poštovom styku vo forme obvyčajnej listovej zásielky.

13. V zmysle výzvy z 30.10.2013 vyhlásil právny predchodca žalobcu úverovú pohľadávku zo zmluvy č. XXXXXXXXXXXX podľa obchodných podmienok, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o úvere k 30.10.2013 za predčasne splatnú v celom rozsahu. Výšku dlžnej sumy vyčíslil na sumu 832,51 Eur. Doručenie tejto výzvy žalobca nepreukázal napriek opakovanému doručeniu výziev súdu z 24.11.2017 a 25.2.2020.

14. Z listiny „Aktuálny stav úveru“ z 31.8.2015 predloženej žalobcom vyplýva, že právna predchodkyňa žalovaného na splatenie úveru v dňoch 18.2.2013, 18.3.2013, 17.5.2013 a 17.6.2013 uhradila sumu 95,76 Eura a 18.8.2014 sumu 25,- Eur, teda spolu uhradila na splatenie úveru sumu 408,04 Eur. Z označenej listiny bolo ďalej zistené, že úver v sume 970,13 Eur bol vyplatený právnej predchodkyňi žalovaného a v suma 29,87 Eur bola vyplatená na účet XXXXXX-XXXXXXXXXX/XXXX. Táto suma zodpovedá poplatku za vyplatenie úveru v hotovosti uvedenému pod bodom 2. str. 1/7 sadzobníka poplatkov za úvery pre obyvateľstvo.

15. Z predloženej zmluvy o postúpení pohľadávok č. F. z 9.2.2017 súdu vyplynulo, že právny predchodca žalobcu žalobcovi postúpil súbor pohľadávok za zmluvne dohodnutú odplatu a to spolu s príslušenstvom. Postupované pohľadávky boli špecifikované v prílohe č. 1 tejto zmluvy. Medzi postupované pohľadávky patrí aj táto súdne vymáhaná pohľadávka voči žalovanému a to v rozsahu žalobou uplatneného nároku.

16. Na základe vyššie opísaného súd dôvodnosť uplatneného nároku posudzoval podľa nasledovných ustanovení platných právnych predpisov.

17. Podľa § 261 ods. 6 písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Obchodný zákonník“), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

18. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

19. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

20. Podľa § 2 zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania,
- b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,
- d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.
- g) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok,
- h) celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom,
- i) ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130101.html>>,
- l) celkovou výškou spotrebiteľského úveru maximálna výška alebo súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

21. Podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Povinnosť podľa prvej vety sa považuje za splnenú, ak je splatenie spotrebiteľského úveru v celom rozsahu zabezpečené peňažnými prostriedkami alebo cennými papiermi; tým nie je dotknuté ustanovenie § 17 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130101.html>>.

22. Podľa § 7 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130101.html>>

23. Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí okrem iného obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzatváraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,

y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota

ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

24. Podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

25. Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130101.html>>, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130101.html>> sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130101.html>> sa považuje najmä posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa a účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je.

26. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

27. Podľa § 52 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Občianskeho zákonníka Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

28. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

29. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

30. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka účinného v čase zosplatnenia úveru ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

31. Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

32. Podľa § 470 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, dedič zodpovedá do výšky ceny nadobudnutého dedičstva za primerané náklady spojené s pohrebom poručiťľa a za poručiťľove dlhy, ktoré na neho prešli poručiťľovou smrťou. Ak je viac dedičov, zodpovedajú za náklady poručiťľovho pohrebu a za dlhy podľa pomeru toho, čo z dedičstva nadobudli, k celému dedičstvu.

33. Podľa § 524 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

34. Podľa § 525 Občianskeho zákonníka postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia. Nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

35. Podľa § 526 Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi. Ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení.

36. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka Ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

37. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

38. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

39. Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. účinného do 31.1.2013, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

40. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. zákona o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom v čase uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávok (ďalej len „zákon o bankách“), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

41. V danom prípade súd v prvom rade skúmal, či zmluva o úvere uzavretá Poštovou bankou a.s. s právnou predchodkyňou žalovaného obsahovala podstatné náležitosti a či pre ich nedostatok je potrebné ju sankcionovať bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou, ďalej či došlo k platnému zosplatneniu poskytnutého úveru a súčasne či boli splnené zákonné predpoklady pre postúpenie celej uplatnenej pohľadávky právneho predchodcu žalobcu na žalobcu z hľadiska podmienok vyplývajúcich hlavne z

§ 92 ods. 8 zákona o bankách. Na základe toho potom súd posudzoval existenciu a výšku žalovanej pohľadávky.

42. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že medzi Poštovou bankou, a.s. a právnou predchodkyňou žalovaného bola uzavretá zmluva o úvere, na základe ktorej mali byť poskytnuté finančné prostriedky vo výške 1.000,- Eur v zmysle dohodnutých zmluvných podmienok, ktoré sa právna predchodkyňa žalovaného zaviazala vrátiť. Uzavretú zmluvu súd vyhodnotil ako spotrebiteľskú a to vzhľadom na povahu účastníkov zmluvy ako aj na spôsob jej uzavretia. Poštová banka, a.s., je ako veriteľ podnikateľský subjekt, ktorý na formulári a v pevne stanovených obchodných podmienkach určil obsah zmluvy, pričom druhá zmluvná strana - dlžník - zákazník nemal možnosť obsah zmluvy ovplyvniť. Preto sa na právny vzťah žalobcu a žalovaného vzťahujú aj napriek zákonnej úprave úverovej zmluvy v § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka, všeobecné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách uvedené v Občianskom zákonníku v §§ 52-54 Občianskeho zákonníka zavedené zákonom č. 150/2004 Z.z., ktorý zmenil a doplnil Občiansky zákonník s účinnosťou od 1.4.2004 a zaviedol do nášho právneho poriadku inštitút tzv. spotrebiteľských zmlúv, a to v súlade s čl. 69 až 71 Asociačnej dohody, ktorá vstúpila do platnosti 1. februára 1995, a ktorou sa Slovenská republika zaviazala, že vyvinie úsilie na zabezpečenie postupnej zlučiteľnosti jej právnych predpisov s predpismi Európskej únie. Na zmluvu sa zároveň vzťahujú aj ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“). Spotrebiteľské právo má povahu špeciálnej právnej úpravy, a to hlavne zákon o spotrebiteľských úveroch, zákon o ochrane spotrebiteľa a v neupravených otázkach Občiansky zákonník. Podľa § 54 odsek 2 Občianskeho zákonníka sa v pochybnostiach použije právna úprava, ktorá je pre spotrebiteľa priaznivejšia. V Obchodnom zákonníku je síce zmluva o úvere upravená ako absolútny obchod bez ohľadu na povahu účastníkov, avšak keď ide o úver poskytovaný spotrebiteľovi na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania je potrebné prednostne aplikovať občianskoprávne predpisy, keďže spotrebiteľské právo je aj vo vzťahu k Obchodnému zákonníku špeciálnym právom a má teda prednosť.

43. Keďže predmetnú úverovú zmluvu bolo potrebné posúdiť i podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, súd skúmal, či uvedená zmluva má všetky obligatórne náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch. Dospel pritom k záveru, že úverová zmluva má v tomto smere nedostatky. Podľa § 9 ods. 2 písm. j/ zákona o spotrebiteľských úveroch, je podstatnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere uvedenie celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. V danom prípade však je v zmluve uvedená iba celková výška nákladov v sume 172,47 Eur s tým, že pod náležitosťami zmluvy v rámci tabuľkového prehľadu je drobným písmom uvedené, že celkovú čiastku úveru predstavuje súčet výšky úveru a celkových nákladov spojených s úverom. Takúto formuláciu nemožno považovať dostatočnú, pretože podľa názoru súdu pod uvedením celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť je treba rozumieť číselné vyjadrenie celkovej výšky spotrebiteľského úveru a nie odkaz na to, čo predstavuje celkovú čiastku úveru. Navyše je tento údaj vyjadrený v neprospech spotrebiteľa, keďže z hľadiska transparentnosti ho uvádza do omylu ohľadom výhodnosti úveru, resp. o reálnej celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, pretože súčin počtu splátok (12) a výšky anuitnej splátky (95,- Eur) je v nižšej výške (1.140,- Eur) ako súčet výšky úveru 1.000,- Eur a celkových nákladov vo výške 172,47 Eur, ktorých výška je reálne uvedená v zmluve. To súd vedie k záveru, že zo zmluvy možno dospieť k nesprávnej celkovej sume, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, čo je voči spotrebiteľovi klamlivé a v spojení so skutočnosťou, že táto suma nie je v zmluve transparentne vyjadrená aj k záveru o nedostatku náležitosti zmluvy podľa § 9 odsek 2 písmeno j/ zákona o spotrebiteľských úveroch. Pokiaľ by v zmluve uvedený údaj o celkovej čiastke, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť, vyvoditeľný zo zmluvy, bol pravdivý, potom nesedí dohodnutá a v zmluve uvedená výška splátok, alebo výška niektorých splátok úveru; tieto vzhľadom na zistený rozdiel musia byť nepochybne vyššie, než ktorý uvádza zmluva. Zmluva tak neuvádza správne výšku všetkých splátok, ktoré bol spotrebiteľ povinný na splatenie úveru zaplatiť, čo vedie zase k záveru o nedostatočnom splnení povinnosti veriteľa uvádzať v zmluve výšku všetkých splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia (§ 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z.). Podľa názoru súdu v predmetnej zmluve chýba aj ďalšia povinná náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. j/ citovaného zákona, a to uvedenie všetkých predpokladov použitých pre výpočet RPMN. Žalobca si uplatňuje nárok na zaplatenie istiny úveru, úrokov a poplatkov, teda musí okrem iného preukázať, že zmluva má všetky náležitosti, aby sa úver nepovažoval za bezúročný a bez poplatkov. Podľa názoru súdu nepostačuje, ak je v zmluve uvedená len

hodnota RPMN, keď zákon výslovne uvádza, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere je potrebné uviesť aj všetky predpoklady použité na výpočet RPMN, ktorý údaj je potrebné považovať za najdôležitejší pre spotrebiteľa, nakoľko zahŕňa v sebe všetky náklady, ktoré spotrebiteľ s poskytnutím úveru musí veriteľovi zaplatiť. Napokon v zmluve uvádzaná priemerná RPMN sa vzťahuje na nezabezpečené úvery, pričom v danom prípade žalobca poskytol úver zabezpečený dohodou o zrážkach zo mzdy a preto správne mal právny predchodca žalobcu v zmluve uviesť priemernú RPMN vo výške 17,07 % a nie 40,60 % (bližšie pozri <<https://www.mfsr.sk/sk/financie/financny-trh/bankovnictvo/spotrebiteľske-uvery/suhrnne-informacie-udajoch-novoposkytnutych-spotrebiteľskych-uveroch-veriteľmi/>>), preto zmluva nespĺňa ani obligatórnu náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. y/ zákona o spotrebiteľských úveroch. Následkom zistených nedostatkov zmluvy o úvere uzavretej žalobcom s právnou predchodkyňou žalovanej je podľa názoru súdu bezúčnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru v zmysle § 11 ods. 1 písm. b/ zákona o spotrebiteľských úveroch a vzhľadom na tento záver mala právna predchodkyňa žalovaného veriteľovi povinnosť vrátiť len sumu reálne čerpaných prostriedkov z úverovej zmluvy a to v lehote konečnej splatnosti úveru, t.j. do 20.1.2014.

44. K žalobou uplatnenému nároku na zaplatenie úrokov vo výške 25,50% súd pre úplnosť poznamenáva, že dôvodom pre zamietnutie žaloby pokiaľ ide o žalobcom požadovaný úrok je navyše i neplatnosť, ktorá je daná v týchto častiach zmluvy ich zrejším rozporom s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1, § 39 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom v čase uzavretia zmluvy) s poukazom na ich výšku uvedenú v zmluve (úrok vo výške 25,50% ročne), ktorá odôvodňuje záver, že výška tejto odplaty za poskytnuté finančné prostriedky neprimerane prevyšuje odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch v rozhodnom období známu súdu z jeho činnosti, osobitne uplatňovanými bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (v mesiaci január 2013 bola priemerná úroková sadzba za obdobné úvery vo výške 7,98% ročne - bližšie <<https://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-trhy/urokove-sadzby/priemerne-urokove-miery-z-uverov-bank/>>). I keby v čase uzavretia Zmluvy ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka (ako je citované vyššie) platné a účinné nebolo (čo však bolo) ani to by žalobcu nijako neoprávňovalo na to, aby za poskytnutie predmetného spotrebiteľského úveru požadoval od spotrebiteľa taký vysoký zmluvný úrok. Takýto postup žalobcu v tomto prípade súd hodnotí ako v hrubom rozpore s dobrými mravmi a preto zmluva je v časti úroku neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka.

45. Keďže svoj dlh bola právna predchodkyňa žalovaného v zmysle ustanovení zmluvy povinná vrátiť v rovnomerne (t.j. na jednotlivé mesiace) rozvrhnutých splátkach, súd v ďalšom skúmal, či pôvodný veriteľ - Poštová banka, a.s. splnil podmienky vyžadované § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Žalobca však napriek doručeniu 2 výziev súdu (z 24.11.2017 a z 25.2.2020) aby preukázal doručenie upozornenia spotrebiteľovi na možnosť uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka, na tieto výzvy súdu do vyhlásenia tohto rozhodnutia nereagoval. Je tak nutné vyvodiť záver, že žalobca v konaní nepreukázal (a v podstate ani netvrdil) že by predtým, ako úver výzvou z 30.10.2013 zosplatnil, právnu predchodkyňu žalovaného upozornil na možnosť uplatnenia tohto práva najmenej 15 dní pred predčasným zosplatením (t.j. v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). Žalobca rovnako netvrdil ani nepreukazoval doručenia ním predkladanej výzvy z 30.10.2013, ktorou malo k predčasnemu zosplateniu úveru dôjsť. Samotný akt zosplatenia úveru je jednostranný adresovaný hmotnoprávny úkon, pri vykonaní ktorého musia byť splnené zákonné podmienky, čo v danom prípade absentuje. Preto je pôvodným veriteľom žalovaného - Poštovou bankou, a.s. vykonané zosplatenie úveru absolútne neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka a to pre rozpor so zákonom, konkrétne s poukazom na § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

46. Závery o bezúčnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru a o nesplnení podmienok predčasného zosplatenia úveru posilňujú tiež zistenia týkajúce sa skúmania právneho predchodcu žalobcu o schopnosti právnej predchodkyne žalovaného splácať poskytovaný úver pred uzavretím zmluvy. Žalobca síce podaním z 15.1.2019 preukázal, že časť výdavkov právnej predchodkyne žalovaného bolo overených dopytom z úverového registra, netvrdil však a ani nepreukázal, že by skúmal skutočnú výšku ostatných jej výdavkov (napr. nákladov na bývanie) ako aj výšku jej príjmov, napr. z čoho pozostáva jej príjem 700,- Eur tvrdený v zmluve, keď bola v tom čase vdovou a starobnou dôchodkyňou s príjmom z dôchodku v sume 269,- Eur. Cieľom § 7 ods. 1 v spojitosti s § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch je dosiahnuť, aby dodávateľ vzal na zreteľ existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom

kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúca. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu ochorenie a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezbavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t.j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje. Poskytnutý úver je tak bezúročný a bez poplatkov aj s poukazom na § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch a v zmysle tohto ustanovenia nebol veriteľ tento úver oprávnený ani predčasne zosplatiť, pretože zo strany veriteľa išlo o hrubé porušenie povinnosti posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť klienta splácať poskytnutý úver

47. V súvislosti s otázkou vecnej aktívnej legitímácie žalobcu bol súd povinný zisťovať, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky, ktorej úhrada je predmetom sporu. V tomto smere súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28.1.2009 sp. zn. 1Cdo 76/2007, podľa ktorej sa aktívnou vecnou legitímáciou rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29.6.2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009).

48. Nemôžu byť pochybnosti v tom, že obmedzenia banky vyplývajúce z ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách treba považovať za imanentnú súčasť ústavného práva či už fyzickej alebo právnickej osoby na ochranu pred neoprávneným zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov (čl. 19 ods. 3 Ústavy) v tomto prípade údajov o jeho majetkových pomeroch. Odovzdanie údajov o poskytnutom úvere a jeho podmienkach bankou tretej osobe bez splnenia podmienok § 92 ods. 8 zák. o bankách je tak treba považovať za neoprávnené zverejnenie údajov o osobe dlžníka včítane údajov o jeho majetkových pomeroch. Bez významu v tejto súvislosti nie je ani skutočnosť, že poskytovateľ úveru, v tomto prípade banka, je v súvislosti s rozhodovaním o žiadosti spotrebiteľa o poskytnutie úveru, povinný zo zákona (§ 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z.) zisťovať schopnosti žiadateľa o úver, úver splácať a nesporne v rámci toho zisťovať aj jeho najmä rodinné a majetkové pomery, pričom tieto údaje tvoria obsah dokumentácie o záväzkovom vzťahu ktorú, ako to výslovne vyplýva z ustanovenia § 92 ods. 8 zák. o bankách, je banka povinná pri postúpení pohľadávky, odovzdať postupníkovi. Vzhľadom na uvedené tak nemôžu byť pochybnosti o tom, že podmienky postúpenia pohľadávky bankou tak, ako vyplývajú z ustanovenia § 92 ods. 8 zák. o bankách, treba považovať za zákonom stanovené podmienky, ktoré musia byť naplnené pre možnosť banky svoju pohľadávku z úveru postúpiť na inú osobu. Bez ich splnenia je postup banky v rozpore s týmto zákonným ustanovením, teda odporuje zákonu, v dôsledku čoho zmluva o postúpení pohľadávky, ktorú by banka bez súhlasu dlžníka, napriek tomu s treťou osobou uzavrela, je podľa §

39 Občianskeho zákonníka v spojení s § 525 veta tretia Občianskeho zákonníka absolútne neplatná. Podporne súd poukazuje aj na závery Krajského súdu v Prešove vo veciach vedených pod sp. zn. 19Co/50/2017, sp, zn. 7Co/7/2017, sp. zn. 2Co/220/2016, či sp. zn. 20Co/124/2016.

49. Súd ďalej zastáva názor, že v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky postúpiť len svoju pohľadávku zodpovedajúcu peňažnému záväzku, s ktorým je dlžník v omeškaní a nemôže teda postúpiť pohľadávku, ktorá je nesplätná. Nesplätnú časť úveru, resp. nezosplatený úver môže spravovať len bankový subjekt, ktorý je držiteľom bankového povolenia v súlade s príslušnými právnymi predpismi. Obdobná právna úprava je zakotvená aj v § 17 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý taktiež vylučuje postúpenie nesplätnej pohľadávky zo spotrebiteľského úveru na iný, nebankový subjekt.

50. Na základe skutkových zistení vyvođených z vykonaného dokazovania je potrebné konštatovať, že právnej predchodkyňi žalovaného bola žaloba obsahujúca žalobnú žiadosť na zaplatenie žalovanej pohľadávky doručená 18.1.2017. Písomná výzva upravená v citovanom zákonom ustanovení (§ 92 ods. 8 veta prvá zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách) je faktickým úkonom, ktorý je nevyhnutnou podmienkou možnosti ďalšieho právneho úkonu, a to postúpenia pohľadávky zo strany banky na osobu, ktorá nie je bankou aj bez súhlasu jej klienta, po uplynutí zákonom stanovenej lehoty 90 dní trvajúceho omeškania. Podľa predloženej zmluvy o postúpení pohľadávok, k postúpeniu pohľadávky došlo až 9.2.2017, teda podmienka vyplývajúca z § 92 ods. 8 zákona o bankách predchádzajúceho upozornenia klienta banky na omeškanie splnená bola a k tomuto dňu bola pohľadávka postupcu - Poštovej banky, a.s. po rozvrhnutí povinnosti splatiť úver na 12 rovnomerných splátok (t.j. v splátkach po 83,33 Eur resp. u každej 3. splátky 83,34 Eur) aj v celosti splätná. Preto má súd za to, že žalobca preukázal podmienky postupiteľnosti (spôsobilosti na postúpenie) žalovanej pohľadávky Poštovej banky, a.s., teda licencovaného subjektu oprávneného podľa zákona o bankách poskytovať spotrebiteľské úvery na žalobcu a vecnú aktívnu legitimáciu žalobca v konaní preukázal.

51. Z dokazovania súd zistil, že právnej predchodkyňi žalovaného bolo z úverových prostriedkov v skutočnosti poukázaných 970,13 Eur (suma 29,87 Eur bola právnej predchodkyňi žalovaného strhnutá ako poplatok zjavne vyplývajúci z položky č. 2 sadzobníka poplatkov platného od 1.1.2013 - vid' č.l. 30 spisu). Na úhradu úveru právna predchodkyňa žalovaného zaplatila sumu 408,04 Eur. Preto žalobca má nárok len na zaplatenie sumy 562,09 Eur (970,13 - 408,04). V tomto smere súd poukazuje na to, že v obdobných prípadoch súdy opakovane judikovali, že poskytovanie úveru za stavu, že si z neho ešte pred jeho poskytnutím dodávateľ zinkasuje nejakú jeho časť, je v rozpore s ratio legis právnej úpravy úveru (vid' napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co 109/2011 z 21.11.2012). Vzhľadom na vyššie uvedený záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru je však irelevantné riešiť, či bol spotrebiteľovi fakticky poskytnutý úver len vo výške 970,13 Eur, alebo či mu bol poskytnutý úver 1.000,- Eur a dlh spotrebiteľa sa dodávateľom zrazenou sumou 29,87 Eur, ktorú dodávateľ nemohol započítať na žiadnu inú položku, než na istinu, okamžite znížil na sumu 970,13 Eur. V jednom aj druhom hore uvedenom prípade bola totiž právna predchodkyňa žalovaného povinná vrátiť iba ňou skutočne čerpané prostriedky, teda tie prostriedky, ktoré predstavujú sumu 970,13 Eur, keďže úver bol bezúročný a bez poplatkov.

52. Súd zároveň dospel k záveru, že právna predchodkyňa žalovaného bola v omeškaní so zaplatením úroku z omeškania, ktorý si banka uplatňovala aj z nezaplatených splätných splátok. Výšku týchto úrokov z omeškania súd ustálil v sume 87,91 Eur a to za obdobie od 20.4.2013 (kedy sa právna predchodkyňa žalovaného prvý krát dostala do omeškania so sumou 28,61 Eur) do 17.5.2013, ďalej od 20.5.2013 do 17.6.2013 so sumou 16,18 Eur a napokon od 20.6.2013 do 8.11.2016 a to s postupne rastúcou sumou omeškaných splátok až do úplnej splatnosti všetkých splátok úveru. Za nezaplatený splätný úver súd v súlade so žalobnou žiadosťou ďalej považoval za dôvodné priznať žalobcovi aj úrok z omeškania v sadzbe 5,25% od 9.11.2016 do zaplatenia. Pri posudzovaní nároku na úrok z omeškania súd vychádzal z výšky základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu (§ 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. účinného do 31.1.2013). Na základe týchto úvah potom súd takto vyčíslenú sumu nezaplatenej časti poskytnutých úverových prostriedkov (562,09 Eur) a sumu vyčíslených úrokov z omeškania (87,91 Eur) v intenciách žalobného nároku priznal spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25% ročne zo sumy 562,09 Eur za obdobie od 9.11.2016 do zaplatenia, majúc za to, že v tejto časti bola žaloba podaná dôvodne.

53. Vychádzajúc z uznesenia Okresného súdu Bardejov sp. zn. 5D/20/2018 z 31.7.2019 súd dospel k záveru, že takto zistená oprávnená pohľadávka voči právnej predchodkyňi žalovaného ňou nebola do dňa jej smrti uhradená a preto v zmysle § 470 Občianskeho zákonníka za tento dlh žalovanej zodpovedá ako dedič žalovaný a to až do výšky ceny nadobudnutého dedičstva, t.j. do sumy 3.499,86 Eur. S prihliadnutím na zistenú výšku dlhu bolo potom dôvodné vyhovieť žalobe voči žalovanému v rozsahu, ktorý vyplýva z výroku tohto rozsudku. Na premlčanie uplatneného nároku súd vzhľadom na stratu účinnosti § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 1.5.2014 do 26.9.2018 publikovaním nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 11/2016 zo 7. februára 2018 neprihliadal (dôvod skoršieho zamietnutia žaloby), keďže žalovaný v konaní túto námietku včas a riadne nevzniesol, aj keď mal možnosť sa zúčastniť pojednávania nariadeného na 25.2.2020 (termín oznámený 11.2.2020).

54. Vo zvyšnej časti nároku súd posúdil žalobu ako nedôvodnú. Keďže úver je bezúročný a bez poplatkov, je vylúčené, aby právna predchodkyňa žalovaného mala povinnosť platiť žalobcovi akékoľvek zmluvné úroky alebo v žalobe uplatnené poplatky.

55. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 a 2 C.s.p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobca aj žalovaný boli v konaní čiastočne úspešní a čiastočne neúspešní. Za procesný úspech žalobcu súd považoval sumu 650,- Eur s príslušenstvom, čo zodpovedá 43,90% z celkovo žalovaného nároku v sume 1.480,54 Eur (719,85 + 743,65 + 15,04). Žalobca bol tak neúspešný v rozsahu 56,10%, čo možno považovať za úspech žalovaného. Vzhľadom na absenciu akýchkoľvek trov konania vyplývajúcich zo spisu na strane žalovaného potom súd vychádzajúc zo zásady procesnej ekonómie rozhodol, že žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bol rozsudok vydaný (§ 359 C.s.p.). Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Bardejov. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v uvedenej lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 1, 2 C.s.p.).

V odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) je treba uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.). Odvolanie len proti odôvodneniu rozsudku nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 C.s.p.).

Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd. Ak sa rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých subjektov a ide o samostatné spoločstvo podľa § 76 a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektoré subjekty, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej splatnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti (§ 367 C.s.p.).

Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova. Ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví. Ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 369 C.s.p.).

Ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 370 C.s.p.).

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť (§ 371 C.s.p.). V odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou (§ 372 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.